

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ

ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ - ΦΑΣΗ Β (2013-2014)

Πλαίσιο Σχεδιασμού και Οργάνωσης Διδασκαλίας

Ενότητα που αφορά στη διδασκαλία (βάσει του σχολικού γλωσσικού εγχειριδίου):
«Όλοι διαφορετικοί, όλοι ίσοι» (Ενότητα 13, Γ' τεύχος)

Τάξη: Δ' Δημοτικό Σχολείο: Α' Δημοτικό Σχολείο Έγκωμης (ΚΒ)

Ημερομηνία: 25 Φεβρουαρίου, 2014

Δίκτυο Σχολείων ΕΔΕ: κ. Πανίκου Λουκά

Για τον σχεδιασμό και την οργάνωση της διδασκαλίας συνεργάστηκαν οι:

Μαρία Αργυρού-Παντζιαρά (Εκπαιδευτικός) και

Ελένη Μιτσιδη (Σύμβουλος Ελληνικών),

με τη στήριξη της κ. Κούλας Πελαβά (Διευθύντριας).

1. Συνοπτική παρουσίαση ανάπτυξης της ενότητας

1.1. Τι έχει προηγηθεί της διδασκαλίας:

Μέσα από συζήτηση για την κυπριακή επικαιρότητα (τα παιδιά έχουν τετράδιο «Μικροί Δημοσιογράφοι» με το οποίο ασχολούνται κάθε Σαββατοκύριακο, παρουσιάζοντας κάποιο άρθρο που τους έκανε εντύπωση από τον κυπριακό τύπο), έγινε αναφορά στο περιστατικό της 40χρονης γυναίκας από τη Ρουμανία που απεβίωσε λόγω φτώχιας και άθλιων συνθηκών διαβίωσης. Τα παιδιά ανέφεραν τη λέξη «ρατσισμός» και έτσι προέκυψε η ιδέα να ασχοληθούμε με την ενότητα 13: «Όλοι διαφορετικοί, όλοι ίδιοι».

Επεξεργαστήκαμε πρώτα το κείμενο «Το σχολείο του κόσμου», (βιβλίο «Πετώντας με τις λέξεις» Γ' τεύχος, Δ' δημοτικού, σελ.36) που αναφέρεται σε ένα διαπολιτισμικό σχολείο. Πραγματοποιήσαμε επίσκεψη στο Δημοτικό Σχολείο Φανερωμένης και αντιπαραβάλαμε τα δύο διαπολιτισμικά σχολεία μεταξύ τους, αλλά και με το δικό μας, συζητώντας ομοιότητες και διαφορές. Περιγράψαμε γραπτώς το σχολείο που επισκεφθήκαμε με στόχο να το συγκρίνουμε με το διαπολιτισμικό σχολείο του κειμένου του βιβλίου μας.

Στη συνέχεια έγινε επεξεργασία του ποιήματος «Όλου του κόσμου τα παιδιά», του Χάρη Σακελλάριου (σελ. 34) και του μελοποιημένου ποιήματος «Τα μικρά παιδιά» της Αρλέτας το οποίο ακούσαμε στο youtube. Τα δύο κείμενα συνεξετάστηκαν. Ακολούθως, έγινε συζήτηση για τις τεχνικές της παραδοσιακής ποίησης (π.χ., ρυθμός, μουσικότητα: μέτρο-στίχος-στροφή-ομοιοκαταληξία) και της μοντέρνας ποίησης (π.χ., ελεύθερος στίχος). Οι μαθητές/τριες εντόπισαν ομοιότητες και διαφορές ως προς τη μορφή των δύο ποιημάτων. Έγραψαν τα δικά τους ποιήματα, για να εκφράσουν οι ίδιοι/ες τις απόψεις και τα συναισθήματά τους, αναφορικά με τη διαφορετικότητα. Με την ολοκλήρωση των εργασιών των παιδιών, όλα τα ποιήματα αναρτήθηκαν στην πινακίδα και, με το τέλος της ενότητας, θα δεθούν σε βιβλιαράκι (κάτι που αποτελεί «ρουτίνα τάξης»). Συνεξετάσαμε τα παραμύθια «Το κάτι άλλο» των Κάθριν Κέιβ και Κριν Ρίντελ και «Ελμερ» του Ντέιβιντ Μακ Κι και είδαμε διάφορους τρόπους εκδήλωσης της αποδοχής ή της μη αποδοχής της διαφορετικότητας, καθώς και διαφορετικούς τρόπους αντίδρασης κάποιου/ας στην αποδοχή ή στην απώθηση. Τα παιδιά επεξεργάστηκαν τα παραμύθια και τα διερεύνησαν κριτικά (σε σχέση με όλα όσα είχαν τύχει διαπραγμάτευσης στην τάξη). Εντόπισαν και σχολίασαν τόσο τα γλωσσικά όσο και τα μη γλωσσικά στοιχεία του κάθε παραμυθιού (και τη λειτουργία τους). Γνώρισαν τις συμβάσεις του παραμυθιού (ως κειμενικού είδους) και συζήτησαν το πώς ορισμένες συμβάσεις μπορεί να

μεταβάλλονται ανάλογα με την κατάσταση επικοινωνίας και με το περιβάλλον /συγκεκριμένο, στο οποίο το κείμενο (στην προκειμένη περίπτωση παραμύθι) αναπτύσσεται (π.χ., πώς διαφοροποιούνται τα χαρακτηριστικά ενός παραμυθιού όταν αυτό δεν είναι ένα συμβατικό παραμύθι, αλλά ένα ηλεκτρονικό παραμύθι). Στο μάθημα της Τέχνης (διαθεματικότητα) δημιούργησαν τους δικούς τους, διαφορετικούς Έλμερ. Επεξεργαστήκαμε το τελευταίο κείμενο της ενότητας (του βιβλίου) «Η 5^η βασική αρχή των δικαιωμάτων των παιδιών», σελ.43, με θέμα τα δικαιώματα των παιδιών με ειδικές ανάγκες και τα παιδιά έγραψαν επιστολή την οποία έστειλαν στον Δήμαρχο Έγκωμης (Τ.Ε., σελ.47).

Τα παιδιά κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι οτιδήποτε είναι διαφορετικό «δεν είναι καλύτερο ή χειρότερο, ανώτερο ή κατώτερο, αλλά... διαφορετικό». Επισκέφτηκαν το Μουσείο Συναισθημάτων «Ρότα» και παρακολούθησαν το πρόγραμμα για τον εκφοβισμό, που σχετίζεται άμεσα «με την αποδοχή της διαφορετικότητας και τη μη επιβολή δύναμης και ελέγχου σε αυτόν/ήν που θεωρείται, με οποιονδήποτε τρόπο και για οποιονδήποτε λόγο, πιο αδύναμος/η». Έφτιαξαν νοητικούς χάρτες και πρότειναν (γραπτά, για να έχουν όλοι/ες την ευκαιρία να εκφραστούν σε σύντομο χρονικό διάστημα) τις δικές τους λύσεις σε «προβληματικές καταστάσεις». Οδηγήθηκαν στο συμπέρασμα ότι πρέπει να σεβόμαστε όλα τα παιδιά και όλους τους ανθρώπους όπως και αν είναι γιατί όλοι/ες έχουν ίσα δικαιώματα στη ζωή άσχετα αν είναι διαφορετικοί/ές.

Στις 18 Φεβρουαρίου τα παιδιά επισκέφτηκαν το Γραφείο της Επιτρόπου Προστασίας των Δικαιωμάτων των Παιδιών και συνομίλησαν με την κ. Λήδα Κουρσουμπά, σχετικά με τα δικαιώματά τους, στο πλαίσιο του προγράμματος «Στη Δικαιωματοχώρα». Έχοντας στα χέρια τους τη Σύμβαση Δικαιωμάτων του Παιδιού (φιλική έκδοση προς τα παιδιά), διέκριναν τα 54 δικαιώματα σε 4 μεγάλες κατηγορίες: επιβίωσης, ανάπτυξης-εξέλιξης, προστασίας, συμμετοχής. Κατόπιν, τα παιδιά έγραψαν ένα δικαίωμα που τους/τις εκφράζει και το θεωρούν το πιο σημαντικό (ιεράρχηση) πάνω σε καρτελίτσα, την οποία κρέμασαν στο «δέντρο των δικαιωμάτων» («ως σημείο αναφοράς, σε περίπτωση που χρειαστεί, π.χ., για να θυμηθούμε κάποιο από τα δικαιώματα αυτά).

Τέλος, τα παιδιά επισκέφτηκαν την ιστοσελίδα της Unicef στο διαδίκτυο και δήλωσαν συμμετοχή στον διαγωνισμό στον οποίο ζητείται από παιδιά Δημοτικής Εκπαίδευσης να στείλουν αφίσες, σχετικές με τα δικαιώματα, και να λάβουν μέρος στον διαγωνισμό.

Γενικά, σε κάθε ευκαιρία, τα παιδιά εκφράζονταν προφορικά και γραπτά για τα κείμενα, τους ήρωές τους, τις απόψεις των συμμαθητών/τριών τους. Συμμετείχαν σε διάφορες δραστηριότητες ανάγνωσης, κατανόησης και κριτικής προσέγγισης των κειμένων.

1.2. Δείκτες Επιτυχίας και Δείκτες Επάρκειας της συγκεκριμένης διδασκαλίας:

Κατανόηση και Παραγωγή Προφορικού λόγου

Δείκτες Επιτυχίας	Δείκτες Επάρκειας
1. Τοποθετούν ένα κείμενο σε πλαίσιο (θεματικό, επικοινωνιακό, κοινωνιοπολιτισμικό)	
1.3. Συνδέουν κείμενα με συγκεκριμένο επικοινωνιακό πλαίσιο, εστιάζοντας στην αναγνώριση και απόδοση της οπτικής του πομπού	1.3.1. Θέμα, σκοπός, χώρος - έκταση - μέσο δημοσιοποίησης συνεχούς προφορικού κειμένου, σχέση «εαυτού και αποδέκτη» (π.χ., αποδέκτης -άτομο, αποδέκτης - κοινωνική ομάδα, αποδέκτης - κοινωνικό σύνολο)
2. Αναγνωρίζουν τον τρόπο που οργανώνεται και λειτουργεί ο λόγος σε επίπεδο κειμένου, πρότασης, λέξης	
2.1. Αξιοποιούν γλωσσικά, παραγλωσσικά και εξωγλωσσικά στοιχεία, για να συζητήσουν και να συνεργαστούν αποτελεσματικά με διαφορετικούς	2.1.2. Γλωσσικά στοιχεία για ανάπτυξη ή και τήρηση ενός θέματος, εναλλαγή συνομιλητών, δήλωση συμφωνίας ή διαφωνίας (π.χ., λέξεις και φράσεις περιεχομένου, σύνδεσμοι,

συνομιλητές σε ζεύγη, σε ομάδα ή στην ολομέλεια	επιρρήματα, τυποποιημένες φράσεις, επανάληψη γνωστής πληροφορίας, αυτοδιορθώσεις)
3. Αξιολογούν και κρίνουν ένα κείμενο ως προς τη λειτουργία και το περιεχόμενό του	
3.2. Κρίνουν τον τρόπο προσέγγισης του ίδιου θέματος σε ένα ή διαφορετικά κείμενα σε σχέση με πιθανούς ακροατές και συνομιλητές	3.2.1. Ομοιότητες και διαφορές στοιχείων περιεχομένου σε διαφορετικά κείμενα (π.χ., στην παρουσίαση θεμάτων, χαρακτήρων, αιτιολογήσεων)

Κατανόηση Γραπτού Λόγου

Δείκτες Επιτυχίας	Δείκτες Επάρκειας
1. Τοποθετούν ένα κείμενο σε πλαίσιο (θεματικό, επικοινωνιακό, κοινωνιοπολιτισμικό)	
1.3. Συνδέουν νοήματα κειμένων με συγκεκριμένο πλαίσιο, εστιάζοντας στην οπτική του συγγραφέα	1.3.1. Σχέση κειμένου με συγκεκριμένη θεματολογία ή και προβληματισμό που αφορούν σε κοινωνικά ζητήματα (π.χ., δικαιώματα του παιδιού, διαφορετικότητα)
2. Αναγνωρίζουν τον τρόπο που οργανώνεται και λειτουργεί ο λόγος σε επίπεδο κειμένου, πρότασης, λέξης	
2.2. Αναγνωρίζουν και αναφέρουν το είδος κειμένου, με βάση τις σχετικά σταθερές συμβάσεις του	2.2.1. Κείμενα, όπως: ενημερωτικά φυλλάδια-αφίσσα, βίντεο
3. Αξιολογούν και κρίνουν ένα κείμενο ως προς τη λειτουργία και το περιεχόμενό του	
3.1. Αξιολογούν την αποτελεσματικότητα ενός κειμένου, συνδέοντάς την με την οπτική του συγγραφέα	3.1.1. Μέσα παρουσίασης περιεχομένου (γλώσσα, εικόνες, μορφοποίηση) και σχέση με την οπτική του συγγραφέα

Παραγωγή Γραπτού Λόγου

Δείκτες Επιτυχίας	Δείκτες Επάρκειας
1. Τοποθετούν ένα κείμενο σε πλαίσιο (θεματικό, επικοινωνιακό, κοινωνιοπολιτισμικό)	
1.1. Καθορίζουν συγκεκριμένη ανάγκη για επικοινωνία και δράση, που σχετίζονται με κοινωνικά ζητήματα	1.1.1. Προβληματισμοί, ενότητες, σχέδια εργασίας (π.χ., δικαιώματα του παιδιού, διαφορετικότητα), ως θεματικά πλαίσια για παραγωγή κειμένου
2. Οργανώνουν τον λόγο σε κείμενο	
2.2. Καθορίζουν το κατάλληλο είδος και ύφος κειμένου, σύμφωνα με την επικοινωνιακή ανάγκη, τον σκοπό και τον αποδέκτη	2.2.1. Κείμενα, όπως: ρεπορτάζ, ενημερωτικά φυλλάδια, συνεντεύξεις, σχολιασμοί
3. Αξιολογούν και κρίνουν ένα κείμενο ως προς τη λειτουργία και το περιεχόμενό του	
3.1. Αξιολογούν την αποτελεσματικότητα κειμένου, με βάση το θεματικό, επικοινωνιακό και συγκεκριμένο κοινωνικοπολιτισμικό πλαίσιο	3.1.1. Πραγμάτωση κειμένου, όπως: γλωσσικά και μη γλωσσικά στοιχεία, κειμενικές συμβάσεις

1.3. Τι προγραμματίζεται να γίνει στο πλαίσιο της συγκεκριμένης διδασκαλίας (χρονική διαδοχή ενεργειών εκπαιδευτικού-παιδιών, παράμετροι εστίασης της διδασκαλίας, δραστηριότητες κ.λπ.):

- Προσανατολισμός/Σύνδεση με τα προηγούμενα:
Η λέξη «δικαίωμα» σε παζλ. Συσχέτιση της λέξης με βίντεο που θα παρακολουθήσουν (<http://www.youtube.com/watch?v=yzl0uqqkpkU>). Χρήση «φατσούλων συναισθημάτων» (ανάλογα με το τι αισθάνονται κατά την παρακολούθηση) - στοχευμένη/εστιασμένη παρακολούθηση.
- Τα παιδιά ετοιμάζουν ατομικά (στο τετράδιο, σε σύντομο χρονικό διάστημα) ένα ιδεόγραμμα, σχετικά με τη λέξη «δικαίωμα» (ομάδα/πινακάκι, ολομέλεια). Αφού παρουσιαστούν όλα τα ιδεογράμματα, η εκπαιδευτικός παρουσιάζει το δικό της στο Kidspiration (A4).
- Κάποιες από τις λέξεις (του ιδεογράμματος) τοποθετούνται στο «Δάσος της Ορθογραφίας» (στο δέντρο της 13^{ης} ενότητας), όπου τοποθετούνται όλες οι καινούργιες λέξεις κάθε ενότητας («ρουτίνα τάξης»). Το κάθε παιδί που τις τοποθετεί εξηγεί στους/στις υπόλοιπους/ες την ορθογραφία και την ετυμολογία τους: π.χ., δικαίωμα (από το ρήμα δικαιώνω), καταπάτηση (από την πρόθεση κατά+πατώ - **αόριστος: πάτησα**) (ανάκληση προηγούμενων πληροφοριών). Φτιάχνονται εικονολέξεις έτσι ώστε να μάθουν τα παιδιά έναν νέο οπτικοποιημένο τρόπο απομνημόνευσης της ορθογραφίας μιας λέξης. Το κάθε παιδί ετοιμάζει, μόνο του, μία λέξη (διαφοροποίηση, συντρέχουσα αξιολόγηση) (συσχέτιση σχεδίου/εικόνας με την έννοια της λέξης) (A1, A2).
- Η εκπαιδευτικός προβληματίζει τα παιδιά με ποιους τρόπους/μέσα θα μπορούσαν τα ίδια να ενημερώνονται για τα δικαιώματά τους. Ανοίγοντας το βιβλίο τους στη σελ. 40 (Γλώσσα, Γ' τεύχος), τα παιδιά παρατηρούν την αφίσα της Unicef σχετικά με τα δικαιώματα των παιδιών και εντοπίζουν και συζητούν σημεία όπως: *αφίσα της Unicef που απευθύνεται όχι μόνο σε παιδιά, αλλά και προς όλους/ες, χρήση κεφαλαίων, ευθύς λόγος, πολυχρωμία, κόμικ, χρήση α' προσώπου ενικού, ελκυστική, σαφής, αποτελεσματική*, με σκοπό την *πληροφόρηση, ευαισθητοποίηση*. (Σημειώνεται ότι οι βασικές συμβάσεις της αφίσας ως κειμενικού είδους παρουσιάζονται στα παιδιά μέσω ppt – γίνεται αναφορά στις διαφοροποιήσεις που μπορεί να υπάρξουν στις ίδιες τις συμβάσεις σε σχέση με την κατάσταση επικοινωνίας και το συγκείμενο στο οποίο το κάθε κείμενο διαμορφώνεται.) (A5, B1, Γ1, Γ2, Δ1, Δ2)
- Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στα ρήματα (π.χ., *υπάρχω, σκέφτομαι, μιλώ*: ρήματα στο α' πρόσωπο ενικού που φανερώνουν αμεσότητα) και στα ουσιαστικά που συνοδεύουν τα ρήματα (π.χ., *μόρφωση, πληροφόρηση*). Τα παιδιά ανακοινώνουν με διαφορετικό τρόπο τα λόγια των παιδιών της αφίσας χρησιμοποιώντας τη λέξη «δικαίωμα» (π.χ., *Σκέφτομαι ελεύθερα = Έχω δικαίωμα στην ελευθερία της σκέψης*). Γίνεται έτσι επεξεργασία της γλώσσας με μετασχηματισμούς και έμφαση στην παραγωγή ουσιαστικών από ρήματα και στη διαφορετική λειτουργία που μπορεί να επιτελέσει το καθένα από τα δύο αυτά μέρη του λόγου. Τονίζεται ακόμα ότι αν όλα τα λόγια των παιδιών της αφίσας άρχιζαν με τη φράση «Έχω δικαίωμα να...», τότε θα δινόταν μεγαλύτερη έμφαση στα δικαιώματα και θα τονίζονταν ο στόχος της αφίσας αυτής: να γνωρίσουν τα παιδιά τα δικαιώματά τους. Υπενθυμίζεται ότι την επανάληψη φράσεων ή λέξεων ξανασυνάντησαμε σε ποιήματα, που έχουμε ήδη επεξεργαστεί, αν και σε εκείνες τις περιπτώσεις η επανάληψη είχε και ως άλλη λειτουργία (πέραν της εμφρατικής) τη ρυθμικότητα (ρυθμός). Παράλληλα, η εκπαιδευτικός ρωτά τα παιδιά πώς θα μπορούσαν να εκφράσουν την ίδια πρόταση με άλλο τρόπο, χωρίς να αφαιρεθεί η έννοια του δικαιώματος (από ουσιαστικό να μετατραπεί σε ρήμα). Επαναφέρεται η κλίση των ρημάτων παθητικής φωνής (με αφορμή τη χρήση του ρήματος «δικαιούμαι», στους προηγούμενους μετασχηματισμούς) και για γύμνασμα γίνεται η άσκηση 4 του βιβλίου στη σελ. 42. Οι «λύσεις» παρουσιάζονται στον πίνακα μέσω ppt (όλες οι απαντήσεις του βιβλίου παρουσιάζονται σε ηλεκτρονική μορφή για εξοικονόμηση διδακτικού χρόνου). Τα παιδιά αυτοδιορθώνονται, βάζοντας √ με το χρωματιστό τους μολύβι («ρουτίνα τάξης»), ενώ η εκπαιδευτικός κινείται και προσφέρει στήριξη-ανατροφοδότηση (A2).
- Εντοπισμός των δικαιωμάτων που παρουσιάζονται στην αφίσα (ατομικά – δυάδες). Συμπληρώνουν τα «μπαλόνια» ομιλίας των δύο τελευταίων παιδιών της αφίσας (σελ. 42, άσκηση 6). Αναμένεται ότι τα παιδιά θα γράψουν ρήματα στο α' πρόσωπο ενικού ή πληθυντικού με κεφαλαία γράμματα. Πιθανές λεζάντες: ΕΧΟΥΜΕ ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΝΑ ΖΟΥΜΕ ΕΛΕΥΘΕΡΑ / ΔΙΚΑΙΟΥΜΑΙ ΝΑ ΑΓΑΠΩ ΚΑΙ ΝΑ ΜΕ ΑΓΑΠΟΥΝ / ΧΡΕΙΑΖΟΜΑΙ ΑΓΑΠΗ. Παρουσιάζονται οι απαντήσεις στον πίνακα (A5).
- Σχετικές ανακοινώσεις - Παρουσιάσεις με τις τεχνικές της «παγωμένης εικόνας» και του «γλύπτη» (θεατρικές συμβάσεις), κάποιων δικαιωμάτων (τήρηση ή/και καταπάτησή τους). Προκαλείται ο προβληματισμός κατά πόσον όλα τα δικαιώματα των παιδιών της Κύπρου (στόχος υπό έμφαση) ή/και σε ολόκληρο τον κόσμο γίνονται σεβαστά και προστατεύονται. Σε ποιες χώρες καταπατούνται τα περισσότερα δικαιώματα και γιατί;

- Παρακολούθηση βίντεο της Unicef (<https://www.youtube.com/watch?v=F9ESe1oro10>) που απεικονίζει το τρίτο δικαίωμα της αφίσας (σύνδεση με το προηγούμενο σημείο). Προβληματίζονται και αναφέρουν τα χαρακτηριστικά του κειμενικού είδους «βίντεο» (οι βασικές συμβάσεις του βίντεο, ως κειμενικού είδους, παρουσιάζονται μέσω ppt). Κατόπιν, αντιπαραβάλλουν τα δύο συγκεκριμένα πολυτροπικά κείμενα (δηλαδή την αφίσα και το βίντεο: *λεξιλόγιο, ύφος, βαθμός αξιοπιστίας, βαθμός αποτελεσματικότητας, βαθμός αμεσότητας*). Οι ομοιότητες και οι διαφορές προβάλλονται στον πίνακα, μέσω ppt (A5, B, Γ, Δ).
- Προβολή βίντεο της Unicef (που παρουσιάζουν δικαιώματα). Αντιστοίχιση του περιεχομένου του κάθε βίντεο με το μέρος της αφίσας (του βιβλίου), με βάση το δικαίωμα που εκφράζεται. Συγκεκριμένα, τους δείχνει βιντεάκια σχετικά με τα άρθρα 20 («Όλα τα παιδιά είναι παιδιά μας»), αρ. 24 («Όλα τα παιδιά θέλουν να μεγαλώσουν με τη φροντίδα της κοινωνίας και της οικογένειας»). Καθώς τα παιδιά παρακολουθούν, θα πρέπει να εγκρίνουν ή να απορρίψουν όσα προβάλλονται, σηκώνοντας ή κατεβάζοντας τον αντίχειρά τους (“finger up” “finger down”) (Δ3).
- «Καυτή καρτέλα»: Η εκπαιδευτικός σε ρόλο κοριτσιού που δηλώνει «πως είναι δικαίωμά του να μην καθαρίζει το δωμάτιό του». Τα παιδιά προκαλούνται (από την εκπαιδευτικό) και θίγονται σημεία σε σχέση με το θέμα των υποχρεώσεων και των ορίων των δικαιωμάτων μας (γίνεται διασύνδεση και με όσα γνώρισαν και συζήτησαν στο μάθημα της Αγωγής Ζωής).
- Ομαδικές εργασίες/παραγωγή γραπτού λόγου: Ο/η υπεύθυνος/η κάθε ομάδας ανοίγει τον φάκελο της ομάδας του/της («ρουτίνα τάξης») και διαβάσει τις οδηγίες για την ομαδική τους εργασία (επισυνάπτονται). Δίνεται χρόνος 15 λεπτών για την ολοκλήρωση της εργασίας τους (η εκπαιδευτικός κινείται από ομάδα σε ομάδα και βοηθάει όπως και όπου χρειάζεται) (Γ, Δ).

1.4. Τι προγραμματίζεται να ακολουθήσει μετά τη διδασκαλία:

- Παρουσίαση ομαδικών εργασιών / μετά από την παρουσίαση κάθε εργασίας, η ολομέλεια σχολιάζει προσφέροντας ανατροφοδότηση στην κάθε ομάδα – μορφή τελικής αξιολόγησης (οι εργασίες των ομάδων θα εκτεθούν στην πινακίδα της εισόδου του σχολείου, για να τις μελετήσουν τα υπόλοιπα παιδιά του σχολείου - μία ρουτίνα του σχολείου που ισχύει από τον πρώτο μήνα λειτουργίας του και που αφορά όλα τα παιδιά του σχολείου).
- Ετοιμασία αφίσων στο μάθημα της Τέχνης, με τις οποίες μπορούν να λάβουν μέρος στον διαγωνισμό αφίσας που διοργανώνει η Unicef με θέμα «Τα δικαιώματά μου».
- Ετοιμασία παιχνιδιού γνώσεων σχετικά με τα δικαιώματα των παιδιών.
- Μελέτη αποτελεσμάτων ερευνών της κυπριακής πραγματικότητας σχετικά με την παραβίαση των δικαιωμάτων των παιδιών (γραμμή επικοινωνίας για καταγγελίες 116000).
- Συγγραφή ενός παραμυθιού σχετικά με τη διαφορετικότητα και έκδοσή του (εικονογράφηση και θεατρική παρουσίασή του, σε συνδυασμό με την Ενότητα 9: «Η παράσταση αρχίζει»).

2. Διδακτικό Υλικό (π.χ., κείμενα και ασκήσεις από σχολικά εγχειρίδια και τυχόν συμπληρωματικό υλικό):

Κείμενο: «Τα δικαιώματα των παιδιών» (Σχολικό Εγχειρίδιο Δ΄ Δημοτικού: «Πετώντας με τις Λέξεις», Γ΄ τεύχος, Ενότητα 13, σελ.40)

Άσκηση 4 (σχολικό εγχειρίδιο, σελ. 42)

Άσκηση 6 (σχολικό εγχειρίδιο, σελ. 42)

βίντεο <http://www.youtube.com/watch?v=yzi0uqqkpKU> (Δικαίωμα στη διαφορετικότητα, στην αποδοχή)

βίντεο <https://www.youtube.com/watch?v=F9ESe1oro10> (Δικαίωμα στην εκπαίδευση)

βίντεο <http://www.youtube.com/watch?v=pn-JLX6-6Hw> (Όλα τα παιδιά είναι παιδιά μας)

βίντεο <http://www.youtube.com/watch?v=TnDFGLz4Dp0> (Όλα τα παιδιά θέλουν να μεγαλώσουν με τη φροντίδα της κοινωνίας και της οικογένειας)